

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.16.2018.WKB

Warszawa, 28 maja 2018 r.

**Pani
Żaneta Pomorska
kierownik
Środowiskowego Domu
Samopomocy „Na Górcze”
w Pruszkowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 700) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 19 i 23–25 kwietnia 2018 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. 3 Maja 56 A w Pruszkowie, prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Pruszkowie. Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 10 maja 2018 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B w Pruszkowie — placówka dziennego pobytu przeznaczona dla 25 osób niepełnosprawnych intelektualnie jest jednostką organizacyjną prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Pruszkowie na zlecenie Powiatu Pruszkowskiego. Placówka prowadzona jest od 1997 roku. Od lipca 2016 roku funkcjonuje w budynku Skarbu Państwa w Pruszkowie przy ul. 3 Maja 56 A, przekazanego na podstawie umowy użyczenia Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Pruszkowie. Obiekt, w którym mieści się ŚDS, jest wolnostojącym budynkiem dwukondygnacyjnym. Placówka zajmuje pomieszczenia na parterze. Do wejścia ŚDS prowadzi podjazd dla wózków inwalidzkich. Powierzchnia użytkowa ŚDS wynosi 234,64 m², zatem na jednego uczestnika przypada nie mniej niż 8 m². Dom spełnia więc

standard określony w § 18 ust. 2 rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586, z późn. zm.). ŚDS posiada wszystkie wymagane przepisami pomieszczenia wyposażone w sprzęty odpowiednie do realizacji zadań wspierająco-aktywizujących, dostosowane do prowadzonych zajęć oraz utrzymane w czystości i porządku. Dom znajduje się w miejscu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestników.

W okresie objętym kontrolą zlecenie zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy nastąpiło w drodze otwartego konkursu ofert, na podstawie umowy o prowadzenie na terenie powiatu pruszkowskiego Środowiskowego Domu Samopomocy typu B w latach budżetowych 2017—2018. Funkcjonowanie placówki określały: statut Środowiskowego Domu Samopomocy w Pruszkowie, regulamin organizacyjny Środowiskowego Domu Samopomocy „Na Górcie” w Brwinowie, zatwierdzony uchwałą Zarządu Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, program działalności, zatwierdzony uchwałą Zarządu Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym oraz plany pracy Domu na 2017 i 2018 rok, zatwierdzone uchwałami Zarządu Powiatu Pruszkowskiego. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pruszkowie funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku) i zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy zapewnia uczestnikom zajęcia w wymiarze co najmniej 6 godzin dziennie. Decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy w Pruszkowie oraz odpłatności wydaje dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszkowie. Pierwsza decyzja wydawana jest na okres kilku miesięcy. W niektórych przypadkach okres ten jest dłuższy niż 3 miesiące, co jest niezgodne z zasadami kierowania określonymi w § 7 ust 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W dniu kontroli decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy posiadało 27 osób, z tego 19 uczestników miało orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności oraz 8 uczestników — orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności. Zgodnie z wydanymi decyzjami, w kontrolowanym okresie 2 osoby ponosiły odpłatność za korzystanie z usług ŚDS: 1 osoba ponosiła odpłatność w kwocie 91 zł i 1 osoba — w kwocie 151,52 zł. Pozostali uczestnicy korzystali z usług ŚDS nieodpłatnie. Uczestnicy ŚDS w Pruszkowie pochodzili z terenu powiatu pruszkowskiego (24 osoby), powiatu grodzkiego (1 osoba), powiatu warszawskiego zachodniego (1 osoba) oraz z terenu m. st. Warszawy (1 osoba). Środowiskowy dom samopomocy organizuje w ramach swojej działalności dowóz uczestników. Od 2 stycznia 2017 r. usługa dowozu świadczona jest przez wynajętą firmę na podstawie zawartej umowy. Dowożone są osoby, które mają problem z samodzielnym dotarciem do placówki. W kontrolowanym okresie z dowozu korzystało 25

uczestników. W dniach kontroli, w zajęciach prowadzonych w ŚDS udział brało od 20 do 24 osób.

Ustalono, że uczestnicy potwierdzali swoją obecność podpisem na liście uczestników, sporządzonej w formie tabeli podzielonej na nazwiska i dni miesiąca. Za osoby, które nie podpisują się samodzielnie, obecność potwierdzał pracownik Domu.

W czasie kontroli w Środowiskowym Domu Samopomocy w Pruszkowie zatrudnionych było 6 osób w formie umowy o pracę. Zespół wspierająco-aktywizujący, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie *środowiskowych domów samopomocy*, stanowiło 5 osób, zatrudnionych w wymiarze 5 etatów. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wyniósł zatem nie mniej niż 1 etat na 5 uczestników i był zgodny z § 12 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia. W skład zespołu wspierająco-aktywizującego wchodził kierownik placówki, dwóch terapeutów oraz jeden instruktor terapii zajęciowej. W okresie od 1 marca 2018 r. do dnia kontroli placówka nie zatrudniała psychologa. W trakcie kontroli stwierdzono, że legitymuje się Pani, zgodnie z § 9 ust. 1, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie *środowiskowych domów samopomocy*, wykształceniem wyższym na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w środowiskowym domu samopomocy oraz ponadpółrocznym doświadczeniem zawodowym w realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W okresie objętym kontrolą spełniony był wymóg wskazany w § 23 ww. rozporządzenia, tj. przeprowadzanie dla pracowników co najmniej raz na 6 miesięcy zajęć i szkoleń związanych z funkcjonowaniem domu.

Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy w Pruszkowie obejmowała w szczególności usługi określone w § 14 rozporządzenia w sprawie *środowiskowych domów samopomocy*. W programie zajęć znajdowały się treningi funkcjonowania w życiu codziennym i umiejętności społecznych, treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, treningi umiejętności spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne (z wyłączeniem okresu, kiedy nie zatrudniano psychologa) oraz terapia ruchowa. Ponadto uczestnikom ŚDS udzielano wsparcia w formie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych oraz pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń medycznych. Treningi prowadzone były codziennie zgodnie z indywidualnymi programami postępowania wspierająco-aktywizującego i miesięcznymi planami pracowni.

Przy realizacji swoich zadań Środowiskowy Dom Samopomocy w Pruszkowie współpracował z różnymi podmiotami, w tym między innymi z: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pruszkowie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Piastowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pruszkowie i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim. ŚDS, realizując swoje zadania, współpracował również z domami kultury w Brwinowie, Pruszkowie i Piastowie, ze Środowiskowym Domem Samopomocy i Warsztatami Terapii Zajęciowej w Czubinie, z Muzeum DULAG w Pruszkowie, ze stowarzyszeniem DELTA,

stowarzyszeniem „Szlakiem Tęczy” Zgromadzeniem Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego w Pruszkowie oraz innymi podmiotami. Skontrolowana dokumentacja indywidualna i zbiorowa była prowadzona w sposób czytelny i uporządkowany. W trakcie kontroli poddano badaniu akta 8 osób uczestniczących w zajęciach ŚDS. Część skontrolowanych indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących zawierała datę sporządzenia i podpis uczestnika oraz jednego członka zespołu. Dokumentacja indywidualna była przechowywana w zamkniętej szafie w pokoju kierownika. Zastrzeżeń nie budziła dokumentacja zbiorcza, w skład której wchodziła między innymi: ewidencja uczestników, dzienniki pracowników środowiskowego domu samopomocy prowadzone przez pracowników, ewidencja obecności uczestników, zeszyt kontaktów z rodzicami i opiekunami, segregator z informacjami o osobach oczekujących na miejsce w ŚDS, zeszyt szkoleń kadry w placówce oraz inna dokumentacja.

Realizację kontrolowanych zadań oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie wszyscy pracownicy zatrudnieni do dnia kontroli w środowiskowym domu samopomocy w Pruszkowie posiadali w dniu zatrudnienia wymagane co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe w realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej.
2. W części sprawdzonej dokumentacji indywidualnej brakowało dat i podpisów świadczących o prowadzeniu jej zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
3. Od 1 marca 2018 r. do dnia kontroli placówka nie zatrudniała psychologa, w związku z tym nie było w tym okresie świadczone poradnictwo psychologiczne.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zatrudniać pracowników wchodzących w skład zespołu wspierająco-aktywizującego, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy, posiadających co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe w realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia.
2. Zapewnić staranne prowadzenie dokumentacji indywidualnej, zgodnej z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

3. Zapewnić, zgodnie z § 14 Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie *środowiskowych domów samopomocy*, prowadzenie poradnictwa psychologicznego np. poprzez zatrudnienie psychologa.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o sposobie realizacji zalecenia pokontrolnego lub przyczynach jego niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, powiadamiając o realizacji zaleceń, należy mieć na uwadze zmiany wynikające z zastrzeżeń uwzględnionych przez Wojewodę.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Michalina Walenta
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu Pruszkowskiego
2. Przewodniczący Zarządu Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną